

hvert fald ikke på den baggrund betyde, at man skal karakterisere et land, der får gældsseftergivelse, som et land, der ikke har nogen vilje til at tilbagebetale, hvad de måtte skyldte.

Udviklingslandenes interesse i gældsseftergivelsen er naturligvis stor, og vi arbejder også i andre sammenhænge for tilsvarende at fremme en gældsseftergivelse; det være sig i EU og de store regionale banker m.v.

Knud Enggaard (V):

Fremskridtspartiet har foreslået, at aktstykke nr. 218 trækkes tilbage. Det vedrører som bekendt eftergivelse af statslån til et nærmere antal angivne ulande.

Selve dette at trække aktstykket tilbage kan Venstre ikke støtte, men vi finder det udmærket, at Folketinget får en mulighed for at debattere Danmarks politik på området, idet jeg her bemærker, at jeg ikke agter at gå ind i spørgsmålet om størrelsen af ulandshjælpen, hvor regeringen som bekendt ikke har samme opfattelse som Venstre; men det er et andet spørgsmål, som vi ikke skal diskutere i dag.

Det er ikke mindst påkrævet at få en debat om denne sag efter det forløb, som sagen har haft. Den omstændighed, at regeringen valgte at annoncere sin beslutning på et strategisk tidspunkt under FN's sociale topmøde, men uden bevilling fra Folketinget, er lidt mere end en lapsus, det er en fejl, som ministeren da også har beklaget. Nyheden slap jo desuden ud i utide, og som det så rammende blev udtrykt af ministeren: Som en uautoriseret nyhed. Det er et af de gode udtryk, som utvivlsomt vil blive hængende i det glossarium af udtryk, som ministeren efterhånden er ansvarlig for.

Selve sagens genstand: Forslaget om at eftergive 1.052 mio. kr. som restgæld for 6 nærmere angivne lande er i princippet ikke nyt. Der er tidligere eftergivet 3.116 mio. kr., så vi befinder os på en vej, der tidligere er betrådt.

De retningslinjer, som her har været gældende, går jo tilbage til 1978, og derfor er der en god anledning til, at kriterierne gås efter, og at der skeles til, hvad andre lande og internationale institutioner gør.

De kriterier, ministeren anfører i aktstykket, er jo for det første, at det er de mindst udviklede lande, for det andet et fattigdomskriterium, det vil sige mindre end 675 dollar pr. hoved, for det tredje, at der er forgældethed, hvilket er defineret som mere end 80 pct. gæld i forhold til bruttonationalproduktet, og for det fjerde, at det er programsamarbejdslande.

Jeg tror, det er vigtigt, som ministeren siger, at der anlægges en kombination af prioriteter. Hvis man eksempelvis alene tog forgældethedskriteriet, 80 pct. af BNP, ville jo også lande på disse breddegrader i høj grad være kvalificeret til gældsseftergivelse, og det kan jo ikke være meningen. Uden skelen til nogen af vores nordiske brødre er vi her på en farlig vej. Hertil behøver vi en konkret vurdering, og jeg lægger også vægt på, at det omfang, i hvilket man respekterer menneskerettighederne i det enkelte modtagerland, er en meget vigtig faktor, og også, at man viser vilje til økonomiske reformer.

Jeg synes, at det er vigtige ting, men det gør jo også, at selve dette at veje disse ting sammen ikke er nogen helt enkel procedure, som derfor også kræver en betydelig medvirken politisk, således at ministeren kan være sikker på, at de forslag, som vil komme i fremtiden, har Folketingets tilslutning.

Jeg tror ikke, det vil være rigtigt at få en konkret bedømmelse af de enkelte seks lande her i salen nu, men det kan gøres i Udenrigsudvalget, og jeg vil gerne foreslå, at forslaget henvises dertil, så vi kunne have en god og tilbundsående drøftelse også med ministeren om disse kriterier.

Her kan vi også drøfte erfaringerne med statslånesystemet, som jo nu er ophørt, men hvor en række af de eftergivelsessager, vi vil møde i fremtiden, er relaterede til. Og der er jo her konkrete eksempler også i den sidste tid, eksempelvis fra Nicaragua, som har påkaldt sig mere end almindelig interesse.

Agnete Laustsen (KF):

Som et led i Danmarks bistandspolitik over for udviklingslandene har ydelse af statslån spillet en ganske stor rolle. I årene fra 1963 til 1988 blev der således bevilget ikke mindre end 10,6 mia. kr., hvoraf der i 1995 kun resterer et træk på ca. 22 mio. kr.

I 1988 sluttede vi i Danmark denne form for bistand, og vi må i dag erkende, at låneelementet gennem årene har skiftet karakter til et gaveelement, idet kun ca. 1,3 mia. kr. i disse år er blevet afdraget, mens ca. 3,1 mia. kr. er blevet eftergivet.

Gældsbyrden har vel næsten i enhver international debat om udviklingslandenes økonomi været i fokus som det mest tyngende problem for lånmodtagerne, og eftergivelse har for såvel Danmark som for andre store donorlande, f.eks. Storbritannien, Tyskland, Canada og Frankrig –